MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-23 ta' Mejju, 2008

Citazzjoni Numru. 24/2007

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fit-22 ta’ Jannar, 2007 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett u bil-ġurament tagħha ddikjarat:

1. Illi l-attriċi u l-konvenut B iżżewġu fit-3 ta’ Mejju, 2002, kif jirriżulta miċ-ċertifikat hawn anness u mmarkat bħala Dokument “A”;

2. Illi l-kunsens ta’ l-attriċi għaż-żwieġ imsemmi nkiseb b’qerq dwar kwalita’ tal-konvenut li mix-xorta

tagħha fixklet serjament il-ħajja miżżewġa kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

3. Illi l-kunsens tal-konvenut għaż-żwieġ imsemmi kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tiegħu li, kif ukoll kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża, għamlitha mpossibbli għall-istess konvenut li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

4. Illi l-kunsens tal-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;

5. Illi għalhekk iż-żwieġ bejn il-partijiet kien null u nvalidu fil-liġi;

6. Illi l-esponenti taf personalment bil-fatti kollha dikjarati u debitament enumerati.

Għaldaqstant, għar-raġunijiet hawn premessi, l-attriċi umilment titlob li din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddeċiedi u tiddikjara li ż-żwieġ bejn il-kontendenti ċċelebrat fit-3 ta' Mejju, 2002 kien null u nvalidu għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi u dan *ai termini* ta' l-Artiklu 19(1) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta b'mod ġenerali, u b'mod speċifiku a tenur tal-provvedimenti tal-paragrafi (a), (b), (c), (d) u (f) ta' l-istess Artiklu 19(1) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta, u għalhekk tordna li ssir l-annotazzjoni opportuna fl-Att taż-Żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa' minn issa nġunt għas-subizzjoni tiegħu.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat ir-risposta ġuramentata ppreżentata fis-27 ta' April, 2007 li permezz tagħha l-kuraturi deputati sabiex jirrappreżentaw lill-assenti B bil-ġurament tagħhom ikkonfermaw:

1. Illi l-esponenti m'humiex edotti mill-fatti tal-każ u jirriservaw li jipprovdu r-risposti tagħhom fid-dettall fi stadju ulterjuri meta jikkommunikaw ma' l-assenti konvenut.

2. Illi għal dan l-iskop l-esponenti kitbu lill-avukat ta' l-attriċi sabiex jingħataw kwalunkwe nformazzjoni li hi u/jew l-attriċi għandhom dwar l-indirizz ta' l-assenti konvenut.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta' l-attriċi u ta' ommha.

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta' April, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-sena 2002 a bażi ta' l-Artiklu 19(1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuti *nomine* ma setgħux jagħmlu kuntatt ma' l-assenti u għalhekk ma ressqux provi, pero' kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor.*

Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju." (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Mill-provi mressqa jidher li l-partijiet iżżewġu wara ftit xhur li saru jafu lil xulxin u damu flimkien inqas minn tliet xhur għaliex huma marru Spanja ħdejn ħabib tal-konvenut u filwaqt illi huwa baqa' hemm hija ġiet lura Malta u llum l-attriċi ma tafx fejn qiegħed.

Naturalment dwar x'ġara wara ż-żwieġ hu mmaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, u dan għandu jiġi valutat fl-isfond tas-sentenzi li ser jiġu ċitati. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha mpossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha mpossibbli u mhux sempliċement diffiċli li

wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ innifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali. "

Fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995) intqal illi: "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.*" F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti ta' l-Appell ukoll qalet li: "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew*

kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."

Fil-każ odjern il-Qorti ssib li bla dubju ż-żwieġ huwa null u ma kien hemm ebda ħsieb biex il-partijiet jgħixu ħajja ta' miżżewġin, għall-inqas da parti tal-konvenut.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ iċċelebrat bejn il-partijiet fit-3 ta' Mejju, 2002. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-partijiet.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------